

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 1.10.77.01

**Inventaris van het archief van de familie Van Spaen,
1355-1794**

Versie: 08-05-2021

J.M. Sernée, J.K. Bondam

Nationaal Archief, Den Haag 1919

This finding aid is written in Dutch.

INHOUDSOPGAVE

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Andere toegang.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Beschrijving eener verzameling stukken betreffende het geslacht van Spaen.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Verantwoording van de bewerking.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Afgescheiden archiefmateriaal.....	9
Verwante archieven.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
Ingram Spaen (I).....	11
Ludekijn Spaen (II).....	12
Ludolf Spaen Sr. en Jr. (III en IV).....	13
Lise, weduwe van Evert Spaen, en hare dochter Bele (V en VI).....	14
Johan Spaen (VII).....	15
Willem Spaen (VIII).....	16
Hendrik Spaen en zijn zoon Gerrit Spaen (IX en X).....	17
Stine (Christine van Angenendt), weduwe van Johan Spaen (XI).....	18
Gerhard Spaen (XII).....	19
Willem Spaen (XIII).....	20
Otto Spaen (XIV).....	21
Adolf, Johanna en Hermanna Spaen (XV, XVI en XVII).....	22
Johanna Spaen (XVI).....	23
Sophia Spaen (XVIII).....	24
Johan en Berndt Spaen (XIX en XX).....	25
Berndt Spaen (XX).....	26
Floris Spaen (XXI).....	27
Johan, Anna en Christina Spaen, kinderen van Floris Spaen en Elberte Spee (XXII, XXIII en XXIV).....	28
Emerentiana en Maria Spaen, dochters van Berndt Spaen en Catharina de Rode van Meeckeren (XXV en XXVI).....	29
Walter Spaen (XXVII).....	30
Jacob van Spaen (XXVIII).....	31
Walraven van Spaen (XXIX), broeder van Jacob (XXVIII) en Alexander van Spaen (XXX).....	32
Alexander van Spaen (XXX).....	33
A Akten van aanstelling.....	33
B Ambtelijke stukken.....	34
a Uitgaande stukken.....	34
Minuten en copieën van brieven van Alexander van Spaen aan:.....	34
Dossiers enz.....	37
Dienst- en marschorders van A. van Spaen voor:.....	38

Algemeene orders.....	39
b Ingekomen stukken.....	40
Brieven van A. van Spaen van:.....	40
Andere ingekomen stukken.....	43
c Stukken, verzameld door A. van Spaen.....	44
C Particuliere stukken.....	48
Catherina van Spaen en Albert von der Heiden (XXXI).....	50
Dorothea van Fleming, 3e vrou van Alexander van Spaen (XXXII).....	51
Frederik Willem van Spaen (XXXIII).....	52
Alexander Bernard van Spaen (XXXIV).....	54
Louise van Spaen en Diederich George Freiherr von Heiden (XXXV).....	55
Agnes Judith van Spaen (XXXVI).....	56
Johan Frederik Willem van Spaen (XXXVII).....	57
Willem Anne van Spaen (later van Spaen la Lecq) (XXXVIII).....	58
Stukken, verzameld door diverse leden van het geslacht Van Spaen.....	59
Bijlagen.....	61
Regesten.....	61

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie Van Spaen

Archiefbloknummer:

1211

Omvang:

303 inventarisnummer(s) 0,75 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands en in het Duits. Een enkel stuk is gesteld in het Frans.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven en gedrukte teksten. De Nederlandstalige stukken van vóór ca. 1700 zijn geschreven in de oud-Hollandse klerkencursief. De Duitse stukken zijn grotendeels in het Kurrentenschrift geschreven.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Staatse Leger, Officieren
Spaen, Van

Samenvatting van de inhoud van het archief:

In het familiearchief bevinden zich onder meer kopieën van stukken betreffende financiële transacties en onroerend goed uit de periode 1355-1655, zoals beleningen, overdrachten en boedelscheidingen.

Een aparte rubriek vormen de akten van aanstelling van Alexander baron van Spaen tot Cruisfoort (1619-1692). Hij was in dienst van Friedrich Wilhelm keurvorst van Brandenburg (1620-1688). Deze stelde hem in 1652 aan als drost van Hamme en benoemde hem in 1690 uiteindelijk tot veldmaarschalk. De rubriek met stukken die Alexander van Spaen zelf verzamelde bevat dan ook veel documenten betreffende militaire aangelegenheden en de landsverdediging maar er is ook een verweerschrift bewaard gebleven van Van Spaen aan de Raad van State van de Vereenigde Nederlanden "wegens beschuldigingen, dat hij zich geld en wijn zou toegeëigend hebben".

Er is een regestenlijst van 41 stukken aan het archief toegevoegd. Het zijn met name afschriften over de jaren 1355-1599.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

ANDERE TOEGANG

Regestenlijst in inventaris.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie Van Spaen, nummer toegang 1.10.77.01, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Spaen, van, 1.10.77.01, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

BESCHRIJVING EENER VERZAMELING STUKKEN BETREFFENDE HET GESLACHT VAN SPAEN.

Deze stukken eener aan het geslacht Schimmelpenninck van der Oye verwante familie ¹ bestaan voor het meerendeel uit die, afkomstig van Alexander baron Van Spaen tot Cruisfoort, geboren 14 Januari 1619 te Cranenburg, overleden 25 October 1692 te Kleef, veldmaarschalk in dienst van den keurvorst van Brandenburg. De overige stukken zijn afkomstig uit het archief van den laatsten Van Spaen nl. Johann Friederich Wilhelm Alexander baron van Spaen van Rosande, geboren 15 Juni 1827 te Oldebroek, overleden 5 November 1885 te Arnhem, kommandeur der Duitsche Orde, Balye en Utrecht, aan baron Schimmelpenninck van der Oye geschonken. ² Zij bestaan uit copieën van stukken, afgeschreven door leden der familie naar origineelen, berustende in het archief van Willem Anne van Spaen (1750-1817, zie genealogische tabel), welke stukken zich bevonden in het archief van den Hoogen Raad van Adel.

Het geslacht Van Spaen, oorspronkelijk uit het bisdom Minden, kwam in 1330 in de omstreken van Stadtlohn, tusschen Coesveld en de Zutfensche grenzen, en verspreidde zich van daar over Gelderland, Kleef en Marksland, in welke drie gewesten het van de oudste tijden af als riddermatig erkend is.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

De rechtstitel is (nog) onbekend

¹ Zie de genealogische tabel

² Volgens eene aantekening op den omslag der stukken.

Inhoud en structuur van het archief

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Bij deze beschrijving is eene genealogische tabel gevoegd, waarin bij den naam van iederen persoon, van wien in den inventaris stukken beschreven worden, een nummer is geplaatst, waarnaar in den inventaris verwezen wordt. Bedoelde namen zijn met kapitale letters gedrukt, terwijl bij alle personen voor zoover mogelijk de datum van geboorte, huwelijk en overlijden is vermeld.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

AFGESCEIDEN ARCHIEFMATERIAAL

1.10.77.02 - Familie Van Spaen: Charters, 1251-1450

VERWANTE ARCHIEVEN

Archief Van Spaen berustend bij de Hoge Raad van Adel.

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

INGRAM SPAEN (I)

Ingram Spaen was de stamvader van den tak Spaen van Holthuisen.

1

Overdracht van het huis te Roderlo aan Steven van Roderlo door Ingram van Holthuisen en zijne vrouw Jutte van Roderlo.

1355 October 17^{Copie.}

1 stuk

Niet raadpleegbaar

LUDEKIJN SPAEN (II)

Ludekijn Spaen was een broeder van Ingram Spaen.

- 2** Verklaring van Ludekijn Spaen van Holthusen, dat hij van deken en kapittel te Zutfen gepacht heeft de tienden van Emmer in het kerspel van Brummen.
1358 Mei 1Copie. 1 stuk
- 3** Beleening van Evert van Steenre met het goed Opper-Emmer, na opdracht door Spaen van Holthusen.
1367 April 20Copie. 1 stuk
- Vermoedelijk Ludekijn Spaen.

LUDOLF SPAEN SR. EN JR. (III EN IV)**4**

Quitantie van Ludolf Spaen den oude en Ludolf Spaen den jonge, broeders, voor Johan van Broekhusen, wegens ontvangst van 84 gulden.
1364 Mei 21Copie.

1 stuk

LISE, WEDUWE VAN EVERT SPAEN, EN HARE DOCHTER BELE (V EN VI)

- 5** Verklaring van Johan Hagestein, dat hij van Lise, weduwe van Evert Spaen, en Bele, hare dochter, eene hofstede buiten de Larenpoort te Zutfen in erfcijns aangenomen heeft.
1379 Maart 23 Copie.

1 stuk

JOHAN SPAEN (VII)

Johan Spaen, in 1326 beleend met Spaensweerd, was de stamvader van den tak Spaen tot Spaensweerd.

- 6** Verklaring van Ernst Neudenzoon, dat hij de tienden van Emmer in het kerspel van Brummen gepacht heeft van deken en kapittel van Zutfen, mede bezegeld door Johan van Spaen van Steenre,
1357 Februari 5 *Copie.* 1 stuk
- 7** Overdracht van een rentebrief van 50 gulden op de stad Zutfen door Johan Spaen en Stine, zijne vrouw, aan Gerrit Croyninck,
1363 November 25 *Copie.* 1 stuk
- 8** Opdracht van de tienden van Mossel in het kerspel van Vorden door Johan Spaen en Stine, zijne vrouw, aan hunne kinderen.
1392 Januari 27 *Copie.* 1 stuk

WILLEM SPAEN (VIII)

Willem Spaen was de zoon van Johan Spaen; hij was overleden vóór 1401.

9

Overeenkomst, gesloten tusschen de ridders van het graafschap Zutphen (waaronder Willem Spaen) om gezamenlijk alle roof en brandstichting tegen te gaan.

1375 Februari 2 *Copie.*

1 stuk

10

Beleening van Dirk van Steenre met goederen in Emmer in het kerspel Brummen, die door het overlijden van Willem Spaen, zonder manlijke nakomelingen na te laten, aan den leenheer vervallen waren,

1401 September 9 *Copie.*

1 stuk

HENDRIK SPAEN EN ZIJN ZOON GERRIT SPAEN (IX EN X).

Hendrik Spaen, woudgraaf van den graaf van Kloof, zoon van Pelgrim Spaen, trouwde in 1404 Elisabeth Hagedoorn, weduwe van Arnold van den Berge. Zijn zoon Gerrit Spaen was gehuwd met Sophia van Brien. Hij overleed vóór 1484.

11

Akte van aanstelling van Hendrik Spaen door Adolf, hertog van Kleef enz. tot opperhoutvester in het graafschap Kleef.

1399 Mei 16

1 stuk

Op hetzelfde blad: Afrekening van H. Spaen wegens zijn houtvesterschap over 3 jaar, 1404, eene schuldbekentenis van Adolf, hertog van Kleef, aan Gerrit van Spaen, 1438, een extract uit een brief o.a. aan Gerrit van Spaen, 1438, en eene mededeeling van de aanstelling van Hendrik Spaen tot woudgraaf in het land van Kleef. 1457.

STINE (CHRISTINE VAN ANGENENDT), WEDUWEE VAN JOHAN SPAEN (XI).**12**

Verklaring van Stine, weduwe van Johan Spaen, dat zij het verdrag, tusschen haar overleden man en Johan hertog van Kleef enz. over het kwijtschelden van schulden gesloten, zal nakomen, 1523 November 3. Gevolgd door eene akte, waarbij Johan hertog van Kleef aan haar een jaargeld toekent van 10 oude schilden en aan haar oudsten zoon Gerrit (XII) het leen Cruisfoort e.a. toezegt, benevens eene akte, waarbij hij haar nog voor een paar jaar 18 malder rogge uit het goed Cruisfoort laat behouden, en eene, waarbij hij haar 2 morgen land schenkt.

1523 November 3 ³Copieën op 1 blad.

1 stuk

Uit de archieven van Kleef.

GERHARD SPAEN (XII)

Gerhard Spaen, overleden c. 1545, oudste zoon van Johan Spaen en Christina van Angenendt, trouwde Lucia van Hamal van Elderen.

13

Overdracht van eene bouwhoeve in Cranenburgerbroek door den rentmeester van het klooster van Bedbur aan Gerrit Spaen.
1520 Juni 11 of Augustus 24 *Copie.*

1 stuk

Het origineel berust in de archieven van Bedbur.

14

Beleening van Gerhard Spaen, oudsten zoon van Johan Spaen (XI), met den hof van Cruyswijk in het land van Cranenburg.
1542 April 16 *Copie.*

2 exemplaren. 2 stukken

WILLEM SPAEN (XIII)**15**

Lastgevind van Willem hertog van Kleef, enz. Aan de gebroeders Willem, Gerrit (XII) en Otto (XIV) Spaen om zich, zoodra dit noodig zal blijken, in volle wapenrusting naar bepaalde door hem genoemde ambtslieden te begeven.

1539 December 26

1 stuk

OTTO SPAEN (XIV)

Otto Spaen, de derde zoon van Johan Spaen (XI) en Christina van Angenendt, was gehuwd met Anna van Bingerden.

- 16** Boedelscheiding tusschen Sebastiaan van Huysen, Otto Spaen en zijne moeder Christine, weduwe van Johan Spaen.
1551 October 15 1 stuk
Het origineel berus op het huis Holthuysen in het land van Kleef.
- 17** Afkoop van eene jaarlijksche rente van 18 malder 1 schepel rogge uit het leen Cruyswijk in het land van Cranenburg door Otto Spaen.
1555 Mei 25 Copie. 1 stuk
- 18** Boedelscheiding van de nagelaten goederen van Stine weduwe van Johan Spaen tusschen Otto Spaen en Lucia van Elderen, weduwe van Gerrit Spaen met hare kinderen Johan (XIX) en Berndt Spaen (XX).
1558 Januari 29 Copie. 1 stuk
Het origineel berust op het huis Holthuysen in het land van Kleef.
- 19** Kwijting van Otto Spaen door Johanna Spaen (XVI), zijne zuster, van hetgeen zij te vorderen had uit de nagelaten goederen van hunne ouders Johan Spaen en Christina Angenendt en hunne broeders Willem (XIII) en Adolf (XV).
1559 Maart 8 Copie. 1 stuk
Het origineel berus op het huis Holthuysen in het land van Kleef.
- 20** Extract uit een brief van de Kleefsche raden aan den hertog van Kleef aangaande een uit misverstand voortgekomen aanval van ruitery uit Berg op Otto Spaen bij de stad Emmerik. 1561 Augustus 9. Gevolgd door een desbetreffend extract-antwoord van don Alfonso de Ullaer aan de Kleefsche raden.
1568 Augustus 11 2 extracten op 1 blad. 1 stuk
Extract uit een boek berustende in de archieven van Kleef over den opstand in de Nederlanden.
- 21** Beleening van Gijsbert van Ulft genaamd Maetelank met een perceel land in Angerlo door Otto Spaen, als echtgenoot van Anna van Bingerden.
1554 Maart 8
Gevolgd door de beleening van Arent van Cleve met eene hofstede en andere goederen leenroerig aan den huize Bingerden, door Anna van Bingerden, echtgenoot van Otto Spaen.
1578 September 2 2 stukken
De beleening van Arent van Cleve bestaat uit 2 copieën op 1 blad.
Naar extracten uit de leenregisters van Bingerden, berustende in de archieven van W.A. van Spaen.
- 22** Aanschrijving van Willem hertog van Kleef etc. aan Otto Spaen om op 4 Augustus te Dinslacken te komen, ten einde met de andere afgevaardigden van de ridderschap en steden van het land van Kleef en Marck te beraadslagen.
1586 Juli 19 Copie. 1 stuk

ADOLF, JOHANNA EN HERMANNA SPAEN (XV, XVI EN XVII).**23**

Overeenkomst tusschen Adolf, Johanna en Hermanna Spaen en hun broeder Otto Spaen (XIV) over de nagelaten goederen van hun overleden broeder Willem (XIII).
1545 November 20 Copie.

1 stuk

Het origineel berus op het huis Holthuysen in het land van Kleef.

JOHANNA SPAEN (XVI)

Johanna Spaen was de dochter van Johan Spaen en Christina Angenendt; zij was gehuwd met Johan ten Haeff.

24

Uitgifte in erfpacht van eene hofstede in het kerspel Wijnen door het convent van Bedbur aan Johan ten Haeff en Johanna Spaen, zijne huisvrouw.
1559 April 5^{Copie}.

1 stuk

Uit het legerboek van het stift Bedbur, fol. 93.

SOPHIA SPAEN (XVIII)**25**

Akte van afstand van haar aandeel in de nalatenschap harer ouders door Sophia Spaen aan haar broeder Otto Spaen (XIV).

1557 Maart 25 Copie.

1 stuk

Het origineel berus op het huis Holthuysen in het land van Kleef.

JOHAN EN BERNDT SPAEN (XIX EN XX).

Johan en Berndt Spaen waren zoons van Gerrit Spaen en Lucia van Hamal van Elderen.

- 26** Beleening van Gerrit van Elderen, ten behoeve van Johan en Berndt Spaen, minderjarige kinderen van wijlen Gerhard Spaen, met den hof van Cruyswijk in het land van Cranenbrug.
1545 April 11Copie.
1 stuk
- 27** Request van Johan en Berndt Spaen, broeders, aan Willem hertog van Kleef enz. om uitstel van beleening met het leen Cruyswijk en den hof Lyndenberg,
1565 Mei 12Copie.
1 stuk
De minuut berust in de archieven van W.A. van Spaen.
- 28** Verbaal van de overrompeling van het slot te 's Heerenberg door de geuzen, waaronder Johan Spaen.
1570Copie.
1 stuk
Extract uit een boek, berustende in de archieven van Kleef, over den opstand in de Nederlanden.

BERNDT SPAEN (XX)

Berndt Spaen, overleden 13 December 1598, kommandeur van Geertruidenberg, zoon van Gerhardt Spaen en Lucia van Hamal van Elderen, trouwde Catharina de Rode van Heeckeren.

- 29** Leenbrief van Willem, hertog van Kleef enz., waarbij Bernard Spaen beleend wordt met den hof van Cruyswijk in het ambt Cranenburg.
1570 Maart 14 *Copie.* 1 stuk
- 30** Aanschrijving van Willem hertog van Kleef aan Berndt Spaen om de 100 overlandsche Rijnsche guldens, waarvoor een erfcijs van 6 malder rogge op den hof van Cruyswijk voor eenigen tijd afgekocht is geweest, te komen terugontvangen en voortaan den cijs wederom te betalen.
1576 Juni 22 *Copie.* 1 stuk
Het origineel berust in de archieven van W.A. van Spaen.
- 31** Extract uit processtukken in de zaak van den raadsheer Westrum bij het hof van Gelderland, betreffende eene mededeeling van Bernard Spaen ten laste van genoemden raadsheer.
1585 *Copie.* 1 stuk
- 32** Akte van aanstelling van Berndt Spaen door Adolf graaf van Nieuwenaar Meurs en Limborg enz., stadhouder en kapitein-generaal van Gelderland, Utrecht en Overijsel, tot hopman over een vendel van 200 man. 1587 Januari 28. Gevolgd door zijne aanstelling tot kapitein door den graaf van Leicester, gouverneur en kapitein-generaal der Vereenigde Nederlanden,
1588 Januari 18 *2 copieën op een blad.* 1 stuk
- 33** Verdrag tusschen Berndt Spaen en zijn neef Floris Spaen (XXI) tot afdoening der geschillen over nagelaten familiegoederen.
1595 November 29 *Copie.* 1 stuk

FLORIS SPAEN (XXI)

Floris Spaen, zoon van Otto Spaen en Anna van Bingerden, was gehuwd met Alberte Spee.

34

Huwelijksvoorwaarden tusschen Floris Spaen en Elberte Spee.

1576 April 9^{Copie.}

1 stuk

Het origineel berust op het huis Holdhuysen in het land van Kleef.

35

Aanschrijving van Willem hertog van Kleef etc. aan Floris Spaen om met de afgevaardigden der ridderschap en der steden van het land van Kleef en Marck te Duisberg te vergaderen.

1587 Januari 14^{Copie.}

1 stuk

JOHAN, ANNA EN CHRISTINA SPAEN, KINDEREN VAN FLORIS SPAEN EN ELBERTE SPEE (XXII, XXIII EN XXIV).

36

Scheiding van de nalatenschap van Floris Spaen en Elberte Spee tusschen hun nagelaten zoon Johan en zijne zusers Anna en Christina.
1614 Maart 9^{Copie}.

1 stuk

Het origineel berust in de archieven van W.A. van Spaen.

**EMERENTIANA EN MARIA SPAEN, DOCHTERS VAN BERNDT SPAEN EN
CATHARINA DE RODE VAN MEECKEREN (XXV EN XXVI).****37**

Akte van de Staten-Generaal, waarbij zij aan Emerentiana en Maria Spaen, dochters van den overleden hopman Bernard Spaen, een pensioen toekennen.
1599 Mei 12 Copie.

1 stuk

WALTER SPAEN (XXVII)

Wolter Spaen, geboren in 1578, overleden 14 September 1625, vaandrig in Statendienst (1605), kapitein eener compagnie in Kleefschen dienst (1610 en 1615), kolonel en kommandant van Gennep (1622), zoon van Berndt Spaen en Catharina de Rode van Heeckeren, trouwde Agnes Schimmelpenninck van der Oye.

- 38** Convocatiebrief van Johan Willem hertog van Kleef aan Wolter Spaen om op den landdag te verschijnen etc.
1600 September 6 *Copie.*
1 stuk
- 39** Beleening van Wolter Spaen met den hof van Cruyswijk in het land van Cranenburg.
1605 September 16 *Copie.*
1 stuk
- 40** Request van Wolter Spaen tot Cruyswijk aan de ridderschap van Kleef om mede ten landdag te word opgeroepen.
1610 *Copie.*
1 stuk
Tengevolge van zijne benoeming als vaandrig in Statendienst (1605) werd hij sedert niet meer in de Kleefsche ridderschap toegelaten. Hij beklagde zich daarover bij de Ridderschap, omdat zij vroeger niet alleen zijn vader, maar ook hemzelven ofschoon in dienst der Staten, had vergund te compareeren. Zijn verzoek werd ingewilligd en hij werd verschreven op de landdagen van 1610, 1611, 1612 en 1620.
- 41** Akte van aanstelling van Wolter Spaen door de Staten-Generaal der Vereenigde Nederlanden tot kapitein van eene compagnie voetknechten. 1615 Juni 3.
Voorafgegaan door desbetreffende aanbevelingen der ridderschap van Veluwe en der steden Harderwijk en Hattem.
1615 Mei 6, 10 en 12 *4 copieën op één blad.*
1 stuk
De origineelen van laatstgenoemde stukken berusten in de archieven van W.A. van Spaen.
- 42** Brieven van Wolter Spaen aan zijne echtgenoot Agniete Schimmelpenninck van der Oye.
1615 December 29 en 1616 Maart 21 *Copieën.*
2 stukken
De origineelen berusten in de archieven van W.A. van Spaen.

JACOB VAN SPAEN (XXVIII)

Jacob van Spaen, heer van Ringenberg, overleden in 1654, Kleefsch en Marksch regeeringsraad, kamerheer en landdrost van Kleef, drost van Orsoy enz., zoon van Wolter van Spaen en Agnes Schimmelpenninck van der Oye, was ongehuwd.

- 43** Aanstelling van Jacob van Spaen tot drost van Orsoy.
1654 Juli 5 *Copie.* 1 stuk
- 44** Akte, waarbij Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, aan Jacob van Spaen wegens bewezen diensten in plaats van een aan hem beloofd leengoed eene som van 12000 Reichstaler toekent, om zich daarvoor een landgoed te koopen.
1654 October 25 *Notarieele en gewone copie.* 2 stukken
- 45** Lastgeving van den keurvorst van Brandenburg aan den stadhouder van Kleef, om den overste en landdrost Jacob van Spaen nog 200 Reichstaler toe te kennen boven het door hem voorgesloten contingent van het land van Kleef en Marck.
1654 October 30 *Copie.* 1 stuk

WALRAVEN VAN SPAEN (XXIX), BROEDER VAN JACOB (XXVIII) EN ALEXANDER VAN SPAEN (XXX).**46**

Lastgevind van den keurvorst van Brandenburg aan den woudgraaf te Kleef, om aan den wachtmeester Walraven van Spaen uit de opbrengst van het woud van Kleef een jaargeld van 300 thaler te betalen.

1654 Juni 17 Met copie.

2 stukken, waarvan een met opgedrukt zegel

47

Aanstelling van Walraven van Spaen tot drost van Hamme.

1655 October 23 Copie.

1 stuk

ALEXANDER VAN SPAEN (XXX)

Alexander van Spaen, heer van Ringenberg, Moyland, Till, Haminckelen, Kemena, Biljoen, Nederhagen en Huishorst, geboren 14 Januari 1618, te Cranenburg, overleden 25 October 1692 te Kleef, page van den prins van Oranje, daarna in Franschen en Brandenburgschen dienst, drost van Hamme (1652), overste in de Marksche ridderschap (1652), ambtman van de Wetter (1653), Kleefsch en Marksche regeeringsraad (1654), kamerheer en landdrost van Kleef, drost van Orsoy enz. (1654), generaal-wachtmeester (1658), opperbevelhebber der Kleefsche en Marksche vestingen, gouverneur van Wezel (1675), luitenant-generaal (1676), generaal-veldtuigmeester (1688), veldmaarschalk (1690), baron des H.R. Rijks (1660), zoon van Wolter van Spaen en Agnes Schimmelpenninck van der Oye, huwde 1: Hendrina van Arnhem, 2: Johanna Dorothea van Quadts van Wickrath en 3: Dorothea von Flemming.

A AKTEN VAN AANSTELLING.

- 48** Akte van aanstelling van Alexander van Spaen door Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, tot drost van het ambt Hamme.
1652 Juli 1 1 stuk met opgedrukt zegel
- 49** Akte van aanstelling van Alexander van Spaen door Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, tot ambtman van Wetter.
1653 November 13 Met ongedateerd duplicaat.
2 stukken met opgedrukt zegel
- 50** Akte van aanstelling van Alexander van Spaen door Frederik Willem keurvorst van Brandenburg tot alle ambten, die zijn overleden broeder Jacob van Spaen bekleed heeft.
1655 October 23 Met copie.
2 stukken, waarvan een met opgedrukt zegel
- 51** Akte van aanstelling van Alexander van Spaen door Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, tot commandant van Hamme.
1656 Februari 7 Met copie.
2 stukken, waarvan een met opgedrukt zegel
- 52** Akte van aanstelling van Alexander van Spaen door Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, tot overste van zijn lijfregiment te paard.
1656 Februari 14 1 stuk met opgedrukt zegel
- 53** Akte van aanstelling van Alexander van Spaen door Frederik Willem keurvorst van Brandenburg tot landdrost van Kleef na het overlijden van zijn broeder Jacob.
1656 April 1 1 stuk met opgedrukt zegel
- 54** Akte van aanstelling van Alexander van Spaen door Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, tot Kleefsch en Marksche regeeringsraad.
1656 April 1 1 stuk met opgedrukt zegel
- 55** Akte van aanstelling van Alexander van Spaen door Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, tot commandant te Calcar.
1657 Mei 27 Met copie.
2 stukken, waarvan een met opgedrukt zegel
- 56** Akte van aanstelling van Alexander van Spaen door Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, tot generaal-wachtmeester der cavalerie.
1658 Juli 10 1 stuk met opgedrukt zegel

- 57** Nadere beschikking van Frederik Willem keurvorst van Brandenburg omtrent de aanstelling van Alexander van Spaen tot generaal-wachtmeester van de cavalerie.
1658 Juli 10 *Met copie.*
2 stukken, waarvan een met opgedrukt zegel
- 58** Akte van aanstelling van Alexander van Spaen door Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, tot commandant over de Kleefsche en Marksche vestingen.
1658 Juli 16 *Met copie.*
2 stukken, waarvan een met opgedrukt zegel
- 59** Akte van aanstelling van Alexander van Spaen door Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, tot gouverneur van Wezel.
1675 Mei 20
2 stukken, waarvan een met opgedrukt zegel
- 60** Akte van aanstelling van Alexander van Spaen door Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, tot luitenant-generaal van de cavalerie.
1675 December 6/16 *Met copie.*
2 stukken, waarvan een met opgedrukt zegel
- 61** Akte van aanstelling van Alexander van Spaen door Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, tot generaal-veldtuigmeester.
1688 December 1 *Met copie.*
2 stukken, waarvan een met opgedrukt zegel

B AMBTELIJKE STUKKEN.

A UITGAANDE STUKKEN.

MINUTEN EN COPIEËN VAN BRIEVEN VAN ALEXANDER VAN SPAEN AAN:

- 62** de regeering van Aken.
1689 November 3 - 1691 April 3
3 stukken
- 63** Graaf d' Autel.
1691 Januari 19 - Maart 25
3 stukken
- 64** Generaal Barfusz.
1691 Maart 20 - 1692 October 7 en z.d.
10 stukken
- 65** Generaal Van der Beeck.
1691 April 26 *(met 3 bijlagen).*
4 stukken
- 66** Overste Von Berchem.
1692 Augustus 28
- 67** den keurvorst van Brandenburg.
1683 Maart 11 - 1692 Juni 3 en z.d.
15 stukken
- 68** Generaal-majoor W. von Brand.
1691 Januari 27 - Februari 2
3 stukken
- 69** Luitenant-generaal De Briquemault.

	1691 Januari 17 - April 27 en z.d.	6 stukken
70	Landdrost E. von den Buschen. 1690 Maart 3, april 2	2 stukken
71	Graaf de Clairemont. 1679 Januari 29	
72	Van der Cloese. 1691 April 8, 9(met bijlagen)	3 stukken
73	D. von Dankelmann. 1692 Februari 9 - Juni 3 en z.d.	13 stukken
74	E. von Danckelmann. 1684 Augustus 26 - 1692 April 11 en z.d.	18 stukken
75	Generaal-majoor Von Dewitz. 1691 Januari 12. April 28	2 stukken
76	F.W. von Diest. 1686 Februari 15 - 1692 Februari 6	20 stukken
77	H. von Diest. 1685 November 11	
78	de regeering van Dusseldorf. 1691 Maart 23, 1692 Februari 18	2 stukken
79	den commandeur der Duitsche orde te Ellingen. 1690 November 30	
80	Veldmaarschalk Von Fleming. 1691 November 20	
81	Markies de Grana. 1678 October 18 - 28	4 stukken
82	Generaal-majoor Du Hamel. 1689 November 10	
83	Friedrich von Heiden. 1684 April 5 - 1692 Mei 13	11 stukken
84	J.S.W. von Heiden. 1686 November 25, 1691 Februari 19	2 stukken
85	H. Fürst zu Heitersheim, heermeester der Johanniters. 1690 December 11 - 1691 Januari 8	4 stukken
86	J.E. hertog van Holstein. 1691 April 22, Juni 5	2 stukken

87	Kangiesser. 1689 December 6	
88	Plenipotentiaris Karg. 1689 November 2	
89	het Kleefsche commissariaat. 1691 April 27	
90	de Kleefsche regeering. 1692 Februari 16	
91	den ontvanger-generaal Krauth. 1692 October 7	
92	Kuffelaar. 1691 April 1	
93	Generaal graaf van der Lippe. 1691 Mei 9	
94	den bisschop van Luik. 1691 Maart 25	
95	Luitenant-generaal Von der Marwitz. 1691 Februari 28	
96	H. Motzfeldt. 1691 Januari 28 - Juli 19	5 stukken
97	den bisschop van Munster. 1690 December 27	
98	Johann Franz Fürst zu Nassau. 1691 Maart 25 - 1692 Maart 25	4 stukken
99	den vorst van Nassau Saarbrücken. 1691 Mei 3	
100	Von Nesselrad. 1677 December 6	
101	Overste Piat. 1691 Juni 5	
102	W. de Schmettau. 1691 april 22 - 1692 Februari 20	3 stukken
103	Maarschalk Schonberg. 1688 September 28, October 3	2 stukken
104	Generaal-majoor Schöning. 1691 Maart 26, April 19	2 stukken

-
- 105** Luitenant-generaal Von Schwartz.
1691 Januari 19
- 106** Generaal-majoor Von Seybelstorff.
1690 April 30 (met bijlage)
2 stukken
- 107** Overste Von Steyn.
1691 april 23
- 108** Graaf de Tserclaes d'Anderlech.
1691 Juni 5
- 109** Hertog de Villa Hermosa.
1680 Februari 28 - October 29 en z.d.
4 stukken
- 110** een luitenant-kolonel. z. adres en
z.d.
- DOSSIERS ENZ.**
- 111** Briefwisseling van A. van Spaen met den heer Meinders e.a. over een geschil
tusschen hem en den hertog de Clermont.
1680
8 stukken
- 112** Briefwisseling van den luitenant-generaal A. van Spaen met den keurvorst van
Brandenburg e.a. over de tegen hem ingebrachte klachten door den geheimraad Fr.
von Diest en diens broeder den ontvanger H. von Diest.
1683-1685
12 stukken
- 113** Bedenkingen van A. van Spaen op het door den krijgscommissaris Von Brumkow
aan hem meegedeelte verzoek van de Kleefsche landstenden aan den keurvorst van
Brandenburg om vermindering van lasten, o.a. door wegzending van een deel der
troepen: met afschrift van het bedoelde request.
d.d. 28 April 1685
3 stukken
- 114** Verweerschrift van A. van Spaen aan den Raad van State der Vereenigde
Nederlanden wegens beschuldigingen dat hij zich geld en wijn zou toegeëigend
hebben.
1689 December 8
1 stuk
- 115** Opgave van den kapitein Dechen omtrent de benoodigde kanonnen en
krijgsbehoefte voor het magazijn te Wesel, met de daarop aan den keurvorst
uitgebrachte adviezen en bemerkingen van den veldmaarschalk A. van Spaen en
den generaal-majoor Ernst von Weiler.
1692 April 29, Mei 4 *Minute en copieën.*
4 stukken
- 116** Cijfersleutels van de geheime correspondentie van den veldmarschalk Von
Derfflinger met den luitenant-generaal A. van Spaen.
1676-1683
4 stukken

DIENST- EN MARSCHORDERS VAN A. VAN SPAEN VOOR:

117	Generaal-majoor W. von Brandt. z.d.	
118	Luitenant-generaal De Briquemault. 1691 Januari 15 - Mei 4	6 stukken
119	Overste Von Canitz. 1691 Januari 1	
120	Overste De Courneau. 1691 Februari 20	
121	Generaal-majoor Von Dewitz 1689 November 18	
122	Auditeur J. von Diest. 1692 Juli 15	3 stukken
123	Generaal-majoor Du Hamel. 1689 October 28 - November 8	3 stukken
124	Generaal-majoor F. von Heiden. 1689 November 13 - 1691 Mei 8	3 stukken
125	Generaal-majoor J.S.W. van Heiden. 1691 Januari 13 - November 24	6 stukken
126	Generaal-majoor hertog van Holstein. 1689 September 24	
127	Overste Von der Marwitz. 1691 Januari 13 - Mei 19	3 stukken
128	Rechter Müntz. 1692 Augustus 20	
129	Opper-commissaris Plarrn. 1689 November 11	
130	Opperwachtmeester Von Pölnitz. 1691 Mei 6	
131	Overste Von Priessewitz. 1691 Januari	
132	Overste Von Schlabendorff. 1689 October 30 - 1691 Maart 28	3 stukken
133	Generaal-majoor Schöning. 1691 Maart 23	

-
- 134** Overste Von Sidow.
1690 Januari 2
- 135** Generaal-majoor Von Wylich.
1691 April 28 - Mei 14 3 stukken
- ALGEMEENE ORDERS.**
- 136** Voor het betrekken der wachtposten te Poppelsdorf en omgeving.
1689 September 17
- 137** Om het begaan van afpersingen en wanordelijkheden door ingekwartierden tegen te gaan.
1689 November 10
- 138** Omtrent de bezetting van verschillende plaatsen.
1689 December 26
- 139** Omtrent het marcheeren der troepen naar de Maas en het bevel over deze troepen.
1690 October 20 en 28
- 140** Omtrent het melden van het verschijnen van troepen in het ambt Montjoie.
1691 Januari 3 en 21
- 141** Omtrent het samentrekken van troepen in het aartsbisdom Keulen bij de nadering van den vijand.
1691 Januari 24
- 142** Marschorder voor de Fransche en Duitsche musquetiers en grenadiers te paard.
1691 Maart 26
- 143** Omtrent de ammunitie, die te Aken moet blijven.
1691 Maart 26
- 144** Betreffende het verzamelen en het optrekken der troepen naar het kamp in de omstreken van Halle.
1691 April 3
- 145** Betreffende den dienst en de wacht van de dragonders.
1691 April 6
- 146** Marschorder voor de Brandenburgsche troepen.
1691 April 15
- 147** Betreffende de goede orde in het betrekken der kwartieren en verbod om de paarden in korenland te laten weiden.
1691 April 18
- 148** Marschorder voor de drie compagnieën gardes van Aken naar Wezel.
1691 April 22
- 149** Betreffende den opmarsch van de brigade van Sluis, die zich te Mechelen bevindt, naar Brussel.

1691 Mei 7

- 150** Verbod om ruiters en soldaten, in dienst van de Staten-Generaal of andere geallieerden, voor het Brandenburgsche leger aan te werven.
1691 Mei 14
- 151** Marschorder voor de commandeerende officieren van de Donau-compagnie te Kleef om sich te vereenigen met de artillerie en gezamenlijk over Venlo verder te trekken.
1692 Juli 14
- 152** Betreffende de legering der troepen tusschen Rijn en Maas.
z.d.
- 153** Marschorder voor de troepen naar Maastricht en Attenhoven.
z.d.
- 154** Aanwijzingen voor de ruitery in geval van eene ontmoeting met den vijand.
z.d. 2 stukken
- 155** Betreffende de legering der troepen van den keurvorst van Brandenburg en van den keurvorst van de Palts.
z.d. 4 stukken
- 156** Betreffende de rantsoenen voor de troepen.
z.d. 26 stukken

B INGEKOMEN STUKKEN.

BRIEVEN VAN A. VAN SPAEN VAN:

- 157** Graaf d' Autel.
1691 Maart 24
- 158** Generaal Barfusz.
1691 Februari 6 - 1692 October 13 8 stukken
- 159** Geheimraad J. de Beyer.
1678 September 27
- 160** den keurvorst van Brandenburg.
1691 Juni 7
- 161** Prins Albrecht Friedrich van Brandenburg.
1691 December 29
- 162** Prins Carl Philip van Brandenburg.
1692 Januari 5
- 163** Generaal-majoor W. von Brandt.
1690 November 17 - 1691 Februari 6 11 stukken
- 164** Luitenant-generaal De Briquemault,
September 30 en z.d. 2 stukken

165	Landdrost E. von dem Buschen. 1689 October 10 - 1691 September 3	13 stukken
166	A.C. gravin van Bylandt. 1690 Augustus 4	
167	Choiseul markies de Francieres. 1684 Augustus 11 en 12(copieën).	
168	D. von Dankelman. 1692 Februari 12 - Juli 29 en z.d.	15 stukken
169	E. von Danckelmann. 1681 Juli 26 - 1692 April 6	10 stukken
170	Generaal Derfflinger. 1678 Mei 26, 1692 Januari 8	2 stukken
171	F.W. von Diest. 1691 April 6 - 1692 Januari 7	14 stukken
172	H. von Diest. 1685 October 3	
173	Dönhoff. 1685 November 6	
174	Generaal-kwartiermeester Dop. z.d.	
175	de regeering van Düsseldorf. 1691 Januari 19, 1692 Februari 15	2 stukken
176	Von Elert ? 1691 Maart 24	
177	Friedrich von Heiden. 1679 December 29 - 1691 Mei 19	28 stukken
178	J.S.W. von Heiden. 1679 December 26 - 1692 Mei 8	7 stukken
179	H. Fürst zu Heitersheim, heermeester der Johanniters. 1691 Januari 12	
180	J.E. hertog van Holstein. 1677 Juni 28, 1691 Juli 24	2 stukken
181	Burgemeester en raad van Keulen. 1688 Januari 30(met bijlage).	2 stukken
182	den korbisschop en kapittel van Keulen.	

	1689 November 21	
183	de Landstenden en ridderschap van Kleef. 1683 November 6, 1684 Mei 13 ^(met bijlage) .	3 stukken
184	den bisschop van Luik. 1691 Maart 26	
185	H.M. Meinders. 1691 Augustus 4	
186	H. Motzfeldt. 1690 Januari 12 - 1691 Februari 9	6 stukken
187	J.F. Fürst zu Nassau. 1692 Februari 23	
188	W. Fürst zu Nassau. 1692 Mei 23, 26	2 stukken
189	Overste von Priessewitz. 1691 Januari 26	
190	Jkvr. J.C. Quadt von Wickradt. 1691 September 11	
191	W.R. Freiherr Von Quadt von Wickrad. 1684 Februari 8 ^(met bijlage) .	2 stukken
192	Graaf von Schellart. 1692 September 9	
193	W. de Schmettan. 1691 April 26 - Mei 26	1 stukken
194	F.L. von Schierstätt. 1690 December 31	
195	Maarschalk Schonberg. 1688 October 4 - November 9	4 stukken
196	Generaal-majoor Schöning. 1691 April 15	
197	Schöning. 1686 Februari 17 - Maart 16	3 stukken
198	Auditeur-generaal Schultz. 1691 October 3	
199	Generaal-majoor Von Seybelstorff. 1690 April 29	

- 200** H. von der Steyn genaamd Bruckingen.
1677 October 13 (met bijlage). 2 stukken
- 201** G.R. von Syberg.
1691 April 11, 1692 October 2 stukken
- 202** Maarschalk Turenne.
1673 Mei (copie).
- 203** Hertog de Villa Hermosa.
1676 Mei 26 - 1680 October 4 3 stukken
- 204** Vorst van Waldeck.
1691 Januari 5 - 13 3 stukken
- 205** A. Wijnants.
1691 Mei 24, 30 2 stukken
- 206** Friedrich Ludwich (van Holstein-Beck).
1692 Mei 24
- 207** Een neef (handteekening onleesbaar).
1686 Juli 27

ANDERE INGEKOMEN STUKKEN.

- 208** Bevelschrift van Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, aan Alexander van Spaen, drost van Hamme, om te waken tegen jachtovertredingen.
1652 October 5 1 stuk, met opgedrukt zegel
- 209** Order van Frederik Willem den keurvorst van Brandenburg om te zorgen, dat de magazijnen te Wezel en Lipstadt door het hertogdom Kleef en het graafschap Marck van graan worden voorzien.
1678 Augustus 28 1 stuk
- 210** Rekeningen en quitanties wegens gekochte goederen door A. van Spaen, zoo voor zich zelven als voor den Keurvorst.
1663, 1669, 1671 en 1680 40 stukken
- 211** Volmachten van Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, voor Alexander van Spaen, om uit zijn naam eenige geldsommen te negotieeren, hem volgens tractaat met de Staten-Generaal der Nederlanden beloofd.
1686 Januari 9 3 stukken, waarvan 2 met opgedrukt zegel
- 212** Brief van den Keurvorst aan den luitenant-generaal A. van Spaen en den vice-kanselier De Beyer, aangaande uitlevering van eenige Engelschen, die zich in het land van Kleef ophouden en zich schuldig gemaakt hebben aan rebellie met den hertog van Monmouth, d.d. 16 Januari 1686, met een brief van den Keurvorst aan den gezant Von Diets in den Haag van denzelfden datum.
16 Januari 1686 Copieën. 2 stukken

- 213** Order van maarschalk Schonberg omtrent het transport en de verzorging der troepen, die door den Keurvorst in gevolge het tractaat in dienst van de Staten-Generaal gesteld worden.
1688 October 14 1 stuk
- 214** Request van de gehuwde soldaten van de compagnie van den luitenant De Camas van het Lottumsche regiment in Wezel, om verhooging van de servitie-gelden.
1692 Februari 16 1 stuk
- 215** Stukken betreffende een geschil over eene beweerde belediging door J.W. von Rinsch zu Holthausen, drost te Lobith, den Freiherr Von Wylich zu Boetzelaer aangedaan, welk geschil door bemiddelling van den veldmaarschalk A. van Spaen en den staatsraad Von Danckelmann is bijgelegd.
1691-1692 33 stukken
- 216** Opgave omtrent hetgeen in de vesting Namen ontbreekt, meegedeeld door generaal-majoor De Bersé aan A. van Spaen.
z.d. 1 stuk
- C STUKKEN, VERZAMELD DOOR A. VAN SPAEN.**
- 217** Lastgeving van Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, aan de regeering van Kleef om Freiherr Von Wylich door den advocaat-fiscaal in rechte te doen vervolgend.
1676 Januari 15 *Copie.* 1 stuk
- 218** Verantwoording van gedeponeerde gelden ten behoeve van de troepen van den luitenant-generaal A. van Spaen.
1677 8 stukken
- 219** Extract uit het register der secrete resolutiën van de Staten-Generaal der Vereenigde Nederlanden, houdende o.m. goedkeuring van het voorstel van den prins van Oranje om de Kleefsche regeering te vragen de keurvorstelijke troepen met de Zellsche en die van den hertog van Nieuwburg samen te trekken om een vijandelijk plan te voorkomen.
1678, Maart 5 *Copie.* 1 stuk
- 220** Brief van Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, aan den hertog de Villa Hermosa over de betaling van het subsidie voor het zenden van hulptroepen naar Spanje. Voorafgegaan door een desbetreffend afschrift van een brief van den Keurvorst aan den prins van Oranje.
1678, April 27 *2 copieën.* 1 stuk
- 221** Stukken betreffende onderhandelingen van den gezant van Brandenburg F. Meinders met den bisschop van Munster.
1678 Junie 15 *Copieën.* 5 stukken
- 222** Brief van den keurvorst van Brandenburg aan de Staten-Generaal, waarin hij zich beklagt over den door hen afzonderlijk gesloten vrede met Frankrijk.

-
- 1678 Augustus 25 1 stuk
- 223** Request van ridderschap en steden van het hertogdom Kleef aan den keurvorst van Brandenburg, houdende bezwaren tegen de levering van granen voor het magazijn te Wezel.
1678 September 14 *Copie.* 1 stuk
- 224** Opgave van de rantsoenen, die door den intendant hertog De Clermont nog vergoed moeten worden aan de Brandenburgsche troepen voor hun dienst in de Spaansche Nederlanden, sedert 8 tot 29 October 1678 1 stuk
- 225** Extract uit een bericht van den geheimraad Meinders aan den keurvorst van Brandenburg, handelende over den te houden landdag te Arnhem tot oplossing van het Geldersche geschil en over de ontruiming van de Schenkenschans door den luitenant-generaal A. Van Spaen.
1679 Januari 17 *Copie.* 1 stuk
- 226** Akte van aanstelling van Diederich Freiherr von Wylich und Dirsforth tot landdrost in het land van Kleef.
1682 Juli 12 *Copie.* 1 stuk
Genoemde Von Wylich ontving die aanstelling, angezien Alexander van Spaen die functie wegens andere drukke werkzaamheden niet langer kon waarnemen.
- 227** Stukken betreffende de toetreding van Keulen tot het defensief verbond tusschen Denemarken, Brandenburg en Munster.
1683 Februari 27 *Copieën.* 6 stukken
- 228** Order van den keurvorst van Brandenburg aan de Kleefsche regeering om onderzoek te doen naar het geschil tusschen den drost te Dinslaken en dien van Ingenhoven omtrent het jachtrecht.
1684 Maart *Copie.* 1 stuk
- 229** Protocol van de monstering der militie in het hertogdom Kleef en het graafschap Marck, staande onder bevel van den luitenant-generaal A. van Spaen.
1685 Juni 9 1 stuk
- 230** Instructie voor de geheime regeerings- krijgs- en hofraden, opper-commissaris en opper-ontvanger, de heeren vrijheer von Wylich zu Boetzelaer, Friedrich Wilhelm von Diest, Heinrich Motzfeld, Stephan Johan Holsbrinck en Heinrich von Diest, als regeerings-commissarissen voor het land van Kleef en de Marck.
1686 September 29 *Copie.* 1 stuk
- 231** Brief van den keurvorst van Brandenburg aan den gezant Von Diest in Den Haag over de inkwartiering van troepen ten einde eene gewenschte communicatie met de Nederlanden te onderhouden.
1688 October 27 *Copie.* 1 stuk

-
- 232** Akte van aanstelling van Lorens Vollevens tot luitenant in dienst der Vereenigde Nederlanden door George Frederik prins van Waldeck, daartoe gemachtigd door de Staten-Generaal.
1689 Januari 29 1 stuk
- 233** Reglement van Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, betreffende de door de soldaten en officieren te eischen inkwartieringsvoorwaarden.
1689 December 12 1 gedrukt stuk
- 234** Lijsten van de troepen van den keurvorst van Brandenburg, dienstdoende in de legerplaats voor Bonn, en van degenen, die zich kunnen opstellen tusschen Luik, Maastricht en Aken.
1689 Augustus 30, October 7 en z.d. 5 stukken
- 235** Opgave van te nemen maatregelen tot het in staat van verdediging brengen van Andernach, Coblenz en Bonn.
1690 April 3 *Copieën.* 2 stukken
- 236** Brief van den vorst van Waldeck aan den vorst van Heitersheim over troepenverplaatsing.
1690 December 6 *Copie.* 1 stuk
- 237** Orders van den keurvorst van Brandenburg aan zijn raadsheer H. Motzfeldt over de inkwartiering en verzorging der troepen.
1690 December 14 en 23 *Copieën.* 3 stukken
- 238** Brief van den geheimraad van den keurvorst van de Palts, baron De Nesselrod, aan luitenant-generaal De Briquemault, over eene samenkomst te Dusseldorft ter bespreking van een plan tot verdediging van de linie van de Maas tot aan den Rijn.
1 stuk
- 239** Voorstellen omtrent de wijze van verdediging van de streken tusschen Maas en Rijn, met de daarop genomen besluiten door de generaals der Brandenburgsche, Paltsche, Munstersche en Hessische troepen.
1691 Januari 13 en 25 *Copie.*
- 240** Uitspraak van president en assessoren van den krijgsraad in een geschil tusschen den luitenant Christoffel Ernst König en den regimentskwartiermeester Martin Siegmund Bortfeldten.
1691 Februari 26 1 stuk
- 241** Verbod van den gouverneur en kapitein-generaal van Gelderland aan regenten van Kessel, om levensmiddelen of fourage te leveren aan de 200 ruiters van het Brandenburgsche leger, die daar zonder zijn toestemming binnen gekomen zijn.
1691 maart 24 1 stuk
- 242** Tractaat tusschen stadhouder Willem III, koning van Engeland, en den keurvorst van Brandenburg over het doen blijven van 7 bataillons infanterie en het leveren van eenige ruitery ten dienste van de Nederlanden.
1691 Mei 15 *Copie.*

1 stuk

243

Tractaat, gesloten tusschen gemachtigden van de keurvorsten van Brandenburg en Keulen omtrent de verdediging van het gebied tusschen Rijn en Roer en de inkwartiering der Brandenburgsche troepen gedurende den winter.

1691 September 21¹Copie.

1 stuk

244

Verbod van den keurvorst van Brandenburg aan de Kleefsche regeering van den uitvoer van paarden naar Frankrijk, uitgevaardigd op verzoek der Staten-Generaal, 25 November 1691, met een desbetreffend schrijven van de Staten-Generaal aan hun gezant Ham.

d.d. 16 nov. 1691² copieën.

1 stuk

245

Nader tractaat tusschen stadhouder Willem III, koning van Engeland, en den keurvorst van Brandenburg over het doen blijven van de 7 regimenten Brandenburgsche infanterie en eenige ruitery in de Vereenigde Nederlanden.

1691 December 14³Copie.

1 stuk

246

Extracten uit brieven van officieren van de Brandenburgsche troepen in Gent over vordering van achterstallige soldij.

1692 april 23⁴Copieën.

2 stukken

247

Specificatie der gelden, die den 14en Mei 1692 per wissel zijn gezonden voor betaling van hetgeen nog over Maart aan het keurvorstelijk leger toekwam.

1 stuk

248

Brief van den generaal-majoor Ernst von Weiler aan den hertog van Holstein, luitenant-generaal der infanterie en gouverneur van de vesting Wezel, over de aanstelling van een magazijnmeester van het tuighuis te Wezel.

1692 Juni 30⁵Met afschriften van daarop betrekking hebbende brieven. Origineel en copieën.

3 stukken

249

Brief van Ernst von Weiler aan den hertog van Holstein, over het zenden van 8 vuurwerkers van Berlijn naar Wezel.

1692 Juli 30

1 stuk

250

Request van de regeering der stad Wezel aan den keurvorst van Brandenburg om de stad niet langer te beswaren met de uitgave van 1000 rijksdaalders als tractement voor den gouverneur.

z.d.Copie.

1 stuk

251

Antwoord namens Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, op de mededeeling van graaf De la Vauguion, buitengewoon gezant van den koning van Frankrijk, dat hij niet voldaan is over de hem gegeven verklaring.

z.d.Copie.

1 stuk

252

Lijst der keurvorstelijke troepen, welke aangewezen zijn om te velde te trekken en van die, welke uit Keulen, Gulik, Pruisen, Pommeren en Brandenburg nog gezonden

kunnen worden.
z.d.

4 stukken

253 Lijst van Brandenburgsche regimenten, welke zich in Spaanschen dienst bevinden.
z.d. 1 stuk

254 Lijst van de sterkte van het bataillon van den generaal-veldmaarschalk Van Spaen, dat in Spaanschen dienst staat.
z.d. 1 stuk

255 Aanteekening van de besluiten, door de stad Gent genomen omtrent Brandenburgsche troepen.
z.d. 1 stuk

256 Plan voor den terugkeer van de Brandenburgsche regimenten naar hunne winterkwartieren, nadat zij bij Visé de Maas overgetrokken zullen zijn.
z.d. 1 stuk

257 Reglement van Zijne Hoogheid betreffende de eerbewijzen voor den veldmaarschk, de generaals, luitenant-generaals en generaal-majours.
z.d. 1 stuk

258 Schetskaartje van eene vesting aan den Rijn.
1 stuk

C PARTICULIERE STUKKEN

259 Akte, waarbij Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, aan Alexander van Spaen en zijne erven gedurende 15 jaar 400 Reichsthalers schenkt uit het Jodentribuut, in plaats van de helft van eene som van 12000 Reichsthalers, die de keurvorst aan zijn broeder Jacob van Spaen schuldig was gebleven.
1656 Februari 22 *Copie.* 1 stuk

260 Akte van admissie van Alexander van Spaen in de ridderschap van Cleef.
1660 November 2 *Copie.* 1 stuk

261 Aanschrijving van den keurvorst van Brandenburg aan Alexander van Spaen om te verschijnen op den Klefschen landdag, die gehouden zal worden op 3 December 1665.
1665 November 21 *Copie.* 1 stuk

Het origineel berust in de archieven van W.A. van Spaen.

262 Brief van veldmaarschalk (Alexander) vrijheer van Spaen over het afsterven van zijne echtgenoot Hendrina van Arnhem. 1671. Gevolgd door eene rede, uitgesproken bij de begrafenis van vrijvrouw Van Spaen, geboren Van Arnhem.
1671 *Copieën.*
De minuten van deze beide bescheiden berusten in de archieven van W.A. van Spaen.

263 Huwelijksvoorwaarden tusschen Alexander, vrijheer van Spaen en jongvrouw Johanna Dorothea barones van Quadt van Wickradt.
1674 Maart 28 *Copie.*

1 stuk

- 264** Beleening van Alexander, vrijheer van Spaen met de hof Creutzwich (Cruyswijk) in het land van Cranenburg, na overlijden van zijn broeder Bernt.
1678 Maart 1 *Copie.*

1 stuk

- 265** Overeenkomst tusschen Fr. Wil. von Lohe en A. van Spaen betreffende de overdracht van het proosdijhuis te Kleef aan laatstgenoemde; met akten van ratificatie van den keurvorst van Brandenburg, den paltsgraaf aan den Rijn en deken en kapittel van Onze-Lieve-Vrouwekerk te Kleef.
1680-1682

4 stukken

- 266** Brief van maarschalk D'Estrades, waarin gesproken wordt over het zenden van den zoon van den heer Van Spaen naar de academie en over het koopen van een landgoed voor hem. Zonder adres.
1682 Augustus 19 *Copie.*

1 stuk

Het origineel berust in de archieven van W.A. van Spaen.

- 267** Instructie, gegeven door Alexander van Spaen aan den rechter Johan Albert Olffen, als zijn ontvanger van de inkomsten uit zijne goederen en zijne militaire en politieke ambten; met eene specificatie van genoemde inkomsten. Minuten.
1687 Januari 17

2 stukken

- 268** Instructie gegeven door A. van Spaen aan zijn stalmeester Johan Balthasar Falck.
z.d.

1 stuk

CATHERINA VAN SPAEN EN ALBERT VON DER HEIDEN (XXXI).

Catherina van Spaen, dochter van Wolter (van) Spaen en Agnes Schimmelpenninck van der Oye trouwde Albert von der Heiden.

269

Overdracht van den huize Caldenhof door Alexander Freiherr von Spaen aan zijn zwager Albert von der Heyden genaamd Rynsch en zijne zuster Catherina van Spaen.

1662 Augustus 1Copie.

1 stuk

DOROTHEA VAN FLEMING, 3E VROU VAN ALEXANDER VAN SPAEN (XXXII).**270**

Extract uit het testament van Dorothea van Fleming, derde vrouw van Alexander van Spaen.

1689 October 3 Copie.

FREDERIK WILLEM VAN SPAEN (XXXIII).

Frederik Willem baron van Spaen, heer van Moyland, Till, Biljoen, Rosande, Cruisfoort, Kemena, Nederhagen en Hulshorst, geboren Februari 1667 te Kleef, overleden 19 Februari 1735 op Biljoen. Keurbrandenburgsch kamerheer, Kleefsch en Marksch geheimraad, landdrost van Kleef en drost van Orsoy³, geadmiteerd in de ridderschap van Veluwe, zoon van Alexander van Spaen tot Cruisfoort, heer van Ringenberg, en Hendrina van Arnhem, trouwde Johanna Elisabeth Adelheid von der Reek tot Horst.

- 271** Akte van expectantie van Frederik Willem Freiherr von Spaen in de Johanniterorde.
1671 (Met duplicaat). 2 stukken.
Het origineel bevindt zich in de archieven van W.A. van Spaen.
- 272** Akte van aanstelling van Frederik Willem Freiherr von Spaen door Frederik Willem keurvorst van Brandenburg, tot landdrost van Kleef en drost van Orsoy.
1685 April 30 Copie. 1 stuk
- 273** Akte van aanstelling van Frederik Willem Freiherr von Spaen tot krijgs- en commissariaatsraad door Frederik III, keurvorst van Brandenburg.
1692 September 30 Copie. 1 stuk
- 274** Beleening van Frederik Willem Freiherr von Spaen met den hof Cruiswijk na den dood van zijn vader Alexander.
1693 Augustus 31 Copie. 1 stuk
- 275** Akte van aanstelling van Frederik Willem Freiherr von Spaen door Frederik III keurvorst van Brandenburg, tot Kleefsch en Marksch Justizund Hofgerichts Raad.
1694 Februari 19 Copie. 1 stuk
- 276** Verklaring omtrent het deponeeren van een testament door den landdrost van Kleef Frederik Willem van Spaen en zijn broeder den majoor Alexander Bernhard van Spaen bij de regeering van Kleef.
1694 Juni 26 1 stuk
Copie uit de archieven van W.A. van Spaen.
- 277** Verdeeling van de roerende goederen, nagelaten door Alexander van Spaen, tusschen zijne zoons Frederik Willem en Alexander Bernhard.
1695 December 3 Copie. 1 stuk
Het origineel berust in de archieven van W.A. van Spaen.
- 278** Aantekeningen van Alexander van Spaen en van zijn zoon Frederik Willem, betreffende data van huwelijk, geboorte en overlijden.
1654-1692 Copie. 1 stuk
- 279** Huwelijksvoorwaarden tusschen Frederik Willem Freiherr von Spaen en Joahna Elisabeth Adelheid jonkvrouwe von der Reck.

³ Deze ambten legde hij echter neder en verliet het land, uit ontevredenheid, dat hij door den Keurvorst als t ware gedwongen was geworden Moyland en Till aan hem te verkoopen. Hij vestigde zich in 1696 op Biljoen bij Arnhem.

1700 Maart 27 Copie.

1 stuk

280

Extract uit het register der resolutiën van de ridderschap en edelen van het kwartier van de Veluwe, houdende verklaring, dat Frederik Willem van Spaen toegelaten kan worden als ambtsjonker in het ambt Reden. 1711 April 17. Met desbetreffende requesten en overgelegde akten.

1711 April 17 Origineelen en copieën.

17 stukken

ALEXANDER BERNARD VAN SPAEN (XXXIV).

Alexander Bernard van Spaen, tweede zoon van Alexander van Spaen en Hendrina van Arnhem, geboren tot Kleef 24 December 1669, ridder van de Johanniter orde, drost van Goch en Gennep 1706, generaal-majoor in Pruisischen dienst, gehuwe met Johanna van Laer 22 Juli 1700, overleed te Kleef 11 December 1745.

281

Aanstelling van Alexander Bernard vrijheer van Spaen tot ritmeester van eene compagnie te paard in dienst van den keurvorst van Brandenburg.
1688 April 4^{Copie.}

1 stuk

Het origineel berus in de archieven van W.A. van Spaen.

LOUISE VAN SPAEN EN DIEDERICH GEORGE FREIHERR VON HEIDEN (XXXV).

Louise van Spaen, dochter van Alexander van Spaen en Hendrina van Arnhem, trouwde in 1678 Diederich George Freiherr von Heiden.

282

Huwelijksvoorwaarden tusschen Diederich George Freiherr von Heiden en jonkvrouwe Louise van Spaen.
1678 Januari 9^gCopie.

1 stuk

AGNES JUDITH VAN SPAEN (XXXVI).

Agnes Judith van Spaen, dochter van Alexander van Spaen en Hendrina van Arnhem, trouwde in 1679 Dam Sigismund Pflug.

283

Huwelijksvoorwaarden tusschen Dam Sigismund Pflugh en jonkvrouwe Agnes Judit van Spaen.

1679 October 22 Copie.

1 stuk

JOHAN FREDERIK WILLEM VAN SPAEN (XXXVII).

Johan Frederik Willem baron van Spaen ⁴ tot Biljoen, heer van Biljoen, Engelenburg, Haminkelen, Rosande, Over- en Neder-Hagen, enz., geboren 22 Mei 1746 te 's Gravenhage, overleden 18 November 1827 op Biljoen, burgemeester van Arnhem, raad en rekenmeester van Gelderland, curator van de Hoogeschool te Harderwijk, eerst beschreven in de ridderschap van Veluwe, daarna bij het organiek besluit van 28 Augustus 1814 in de ridderschap van Gelderland geadmitteerd ⁵, lid van de Tweede en de Eerste Kamer van de Staten-Generaal, zoon van Alexander Diederik van Spaen en Elizabeth Anna Maria van Riebeeck, trouwe Sara Johanna gravin van Hogendorp tot Steenhuizen.

284

Certificaat van stadhouder en raden van het vorstendom Gelre en de graafschap Zutphen, dat Johan Frederik Willem van Spaen tot Biljoen raad en eerste rekenmeester van Gelderland is.

1794 September 27

1 stuk met opgedrukt zegel

285

Brief van de Staten van het kwartier van Veluwe aan Johan Frederik Willem van Spaen tot Biljoen, raad en eerste rekenmeester in Gelderland, over de wijze van het doen plaats hebben hunner vergoedingen in geval van een vijandelijken inval.

1794 November 15

1 stuk met opgedrukt zegel

⁴ Kleinzoon van Friedrich Wilhelm van Spaen (XXXIII).

⁵ Bij K.B. van 5 September 1814 werd de titel van baron voor hem en al de wettige leden van zijn geslacht gehomologeerd.

WILLEM ANNE VAN SPAEN (LATER VAN SPAEN LA LECQ) (XXXVIII).

Mr. Willem Anne baron van Spaen (later Van Spaen la Lecq ⁶, heer van de Leck en Hardenstein, geboren 26 December 1750 te Arnhem, overleden 29 April 1817 te 's-Gravenhage, beroemd geschied- en outheidkenner, eerst beschreven in de ridderschap van Veluwe, daarna bij organiek besluit van 28 Augustus 1814 geadmitteerd in die van Gelderland, ⁷ gepromoveerd in de rechten te Utrecht, burgemeester van Elburg (1769-1786 en 1789) ⁸ ambtsjonker van Nijkerk (1771), gecommitteerde ter Staten-Generaal, extra-ordinaris raad in het Hof van Gelderland (1792), hoofdschout van Maastricht, lid van de admiraliteit te Amsterdam ⁹ (1792-1795), president van het kanton Kleef (1803), grootmeester van wapenen in het Hoog Heraldiek College (1809-1810), lid der Notabelen (7 Maart 1814), president van den Hoogen Raad van Adel (1814), lid der Eerste Kamer (15 September 1815), zoon ¹⁰ van Alexander Sweder baron van Spaen en Elisabeth Agnes Jacoba gravin van Nassau la Lecq, trouwde 12 October 1773 Anna Tentinck tot Buckhorst.

286

Brief van Willem Anne van Spaen ten geleide van een door hem op verzoek der edelen gemaakt ontwerp, dat er echter niet meer bij is. Zonder adres. d.d. 24 September.

1 stuk

- 6 La Lecq voegde hij aan zijn naam toe, om zijne afstamming uit Nassau La Lecq; hij maakte in zijn wapen de verandering, dat hij als 3e kwartier Ringenberg wegliet, en in de plaats daarvan la Lecq zette: in zilver een swarte leeuw.
- 7 Zijn titel van baron, evenals voor de andere leden van zijn geslacht, werd den 5en September 1814 gehomologeerd.
- 8 De staatkundige beroeringen bewogen hem in 1786 zijn burgemeesterschap neder te leggen en zich op zijn landgoed Bellevue bij Kleef te vestigen, doch na het herstel van het stadhoudelijk gezag keerde hij naar Elburg terug en werd daar opnieuw tot burgemeester benoemd, alsook tot scholtus binnen en buiten Hattem.
- 9 De revolutie van 1795 bewoog hem wederom zijne ambten neder te leggen en zijn verblijf op Bellevue te nemen.
- 10 Kleinzoon van Alexander Bernard van Spaen (XXXIV) en Johanna van Laer.

STUKKEN, VERZAMELD DOOR DIVERSE LEDEN VAN HET GESLACHT VAN SPAEN.

- 287** Notanda wegens consenten der provincie Zeeland tot het zenden van ambassadeurs, en deliberatiën over instructiën van gewone ambassadeurs en buitengewone deputatiën, over de jaren 1623-1773 1 stuk
- 288** Tractaat tusschen den koning van Pruisen en den keurvorst van de Palts over de Guliksche en Bergsche successie. 1741 December 24 *Copie.* 1 stuk
- 289** Reflexions sur l'état présent de l'Europe, et sur les conséquences de la paix d'Utrecht. 1746 *Copie.* 1 stuk
- 290** Missive van den ambassadeur Van Berkenrode aan den griffier van de Staten-Generaal over het opheffen van het arrest op kanonnen en kogels, voor Frankrijk bestemd, die op verzoek van den heer Yorke aan H. Hoog Mogenden, door de admiraliteit te Amsterdam aangehouden waren. 1759 November 22 *Copie.* 1 stuk
- 291** "Extrait du pacte de famille" (korte inhoud van het tractaat, gesloten tusschen Frankrijk en Spanje). 1761 Augustus 15 1 stuk
- 292** Notitie van eenige artikelen uit het tractaat van Parijs tuschen Frankrijk en Engeland. 1763 Februari 10 1 stuk
- 293** Dagvaardingen en getuigenverklaringen in een proces tusschen den pachter van het gemaal te Aardenburg en een molenaar te Ede in Zeeland. 1778 Augustus - October *Copieën.* 6 stukken
- 294** Aanteekeningen en extract uit de resolutiën van de Staten-Generaal betreffende de conventie met den keurvorst van Keulen als bisschop van Munster over het leveren van hulptroepen tegen een vastgesteld subsidie. 1770-1793 *Copieën.* 2 stukken
- 295** Extract resolutiën van de Staten-Generaal met bijlagen betreffende eene overeenkomst, aan te gaan met Rusland, Zweden en Denemarken, tot bescherming van handel en scheepvaart, en over de geschillen met Engeland naar aanleiding van de beweerde verleening van bijstand aan de opgestane Amerikaansche koloniën. 1780-1781 *Copie en gedrukt.* 14 stukken
- 296** Memorie over de wenschelijkheid om te trachten zoo spoedig mogelijk met Engeland vrede te sluiten, met twee brieven, waarin deze memorie beoordeeld wordt, een van L.P. van de Spiegel d.d. 12 Juni en een van Macaré d.d. 15 Juni 1781

(zonder adres) en eenige aantekeningen daarover.

Juni 1781Origineelen en copieën.

5 stukken

297

Stukken betreffende de vredesonderhandelingen tusschen Engeland en de Vereenigde Nederlanden.

1783Copie en gedrukt.

5 stukken

298

Extract-resolutiën van de Staten-Generaal en de Staten van Zeeland en memoriën over de onderhandelingen met Venetië over schadeloosstelling van de kooplieden Chomel en Jordan, met een brief van den gezant Brantsen te Parijs over deze zaak, dd. 22 Mei 1785 (zonder adres).

1780-1785Origineel, copie en gedrukt.

12 stukken

299

Handelstractaat tusschen Frankrijk en Engeland, gesloten te Versailles

1786 September 26Gedrukt.

1 stuk

300

Brief van J. Harris over een voorstel tot afschaffing van den slavenhandel op de kust van Afrika, (zonder adres) met bijbehorende memorie over een plan in te dienen bij het Engelsche parlement.

d.d. 3 September 1788

2 stukken

301

Bijlage van een brief van den gezant Van Dedem van de Gelder aan de Staten-Generaal, houdende geheim tractaat van alliantie tusschen Pruisen en de Porte, met extract uit eene nota van graaf Hertzberg over de belangen van Pruisen.

1790 januari 1Copieën.

2 stukken

302

Ontwerp van een handelstractaat tusschen Engeland en de Republiek, met daarop betrekking hebbende nota's, gewisseld tusschen lord Auckland en gecommiteerden van de Staten-Generaal.

1791 Februari - SeptemberCopieën.

7 stukken

303

Extracten uit de landdagsrecessen en uit de resolutiën van het hof van Gelderland omtrent het verplaatsen of tijdelijk opheffen van de vergaderingen in geval van een vijandelijken inval der Franschen.

1794 September 23 en 27Authentieke copieën.

2 stukken

BIJLAGEN

REGESTEN

1. 1355 October 17
Ingram van Holthusen en Jutte van Roderlo, zijne echtgenooten, dragen over aan Steven van Roderlo het huis te Roderlo met toegehooren.
Ghegeven in den jaer ons Heren dusent driehondert vief ende viefich des Saterdaghes na Gereonis en Victoris.
Afschrift (Inv. no. 1).
2. 1857 Februari 5
Aernt Neuden zoon bekent de grove en smalle tienden van zijn goed in den Emmer in het kerspel van Brummen in erfpacht genomen te hebben van deken en kapittel van Zutphen voor vijf mud halfspilde koren, Zutphensche maat. Mede bezegeld door Johan Spaen van Steenre.
In t jaer ons Heren dusent dryehondert ende seven en vijftich op sinte Agathen dach.
Afschrift (Inv. no. 6).
3. 1358 Mei 1
Ludekijn Spaen pacht van deken en kapittel van Zutphen de grove en smalle tienden van zijn goed in den Emer in het kerspel Brummen tegen 6 malders halfspilde koren, Zutphensche maat.
Thegeven int jaer ons Heren dusent druyehondert ende acht ende vijftich op Sente Walburghen dach in den Meye.
Afschrift (Inv. no. 2).
4. 1363 November 25
Richter en schepenen van Zutphen oorkonden, dat Johan Spaen en Styne, zijne echtgenooten, aan Gerrit Croyninck overdragen den brief van Eduard, hertog van Ghelre en graaf van Zutphen, sprekende van een jaarlijksche rente van 50 pond, te betalen door de stad Zutpher, waarvan 28 pond gaan uit de verstade, geheeten Bollekens Steeg en uit Heynen-waard, 20 pond uit de taverne Ghelren in de Hofstraat.
Ghegeven int jaer ons Heren dusent driehondert drie entsestich up sente Katerinen dach eene joufvrouwe.
Afschrift (Inv. no. 7).
5. 1364 Mei 21
Ludolf Spaen, de oude, en Ludolf Spaen, de jonge, broeders, oorkonden, dat zij van Johan van Broechusen, heer van Wicraede, 84 goede guldenre mactoen ontvangen hebben, die Eduard, hertog van Gelre etc., hun beloofd had voor het bewaren van het huis te Bredevoort.
Int jaer ons Heren driehondert vier entsestich des Dinxdaghes nae beloken Pinxter.
Afschrift (Inv. no. 4).
6. 1367 April 20
Cleger van Heecker beleent Evert van Steenre, geheeten van Weerde, met het goed Opper Emmer, na opdracht van Spaen van Holthuysen.
Int jaer onses Heren duysent dryehondert seven entsestich den Dinxtaghes naae Paesschen.
Afschrift (Inv. no. 3).
7. 1375 Februari 2
De ridderschap van de graafschap Zutphen (onder welke ook Willem Spaen) sluit een vijfjarig verbond tot het tegengaan van het rooven, branden en plunderen in genoemd graafschap en omliggende streken.
Gesegelt en beëdet a:o 1375 op Lieve Vrou dag purificationis.
Afschrift (Inv. no. 9).
8. 1379 Maart 23
Richter en schepenen van Zutphen getuigen, dat Johan Hagesteyn eene hofstede buiten de Larenpoort op een erfytyns van twee pond s jaars aangenomen heeft van Lise, weduwe van Evert Spaen en hare dochter Bele.

In den jare ons Heeren MCCC negen ende tseventich des Woensdachs na midtvasten.
Afschrift (Inv. no. 5).

9. 1392 Januari 27
Gelis Iseren en Andries Iseren, schepenen te Zutphen, oorkonden, dat Johan Spaen en Stine, zijne echtgenoote, hunnen kinderen opdragen de tienden te Mossel in het kerspel Vorden, gelost van Willem van Swipe.
Gegeven in den jare ons Heren MCCC twee ende tnegentich des Saterdachs nae Sint Agnieten dach.
Afschrift (Inv. no. 8).
10. 1399 Mei 16
Adolph (hertog van Kleef) oorkondt, dat hij Henrick Spaen heeft aangesteld tot opperhoutvester in het graafschap Kleef.
Datum anno Domini MCCC nonagesimo nono in octava Pentecostes.
Afschrift (Inv. no. 11).
11. 1401 September 9
Johan Mom van Kell, leenheer, geeft in leen aan zijn zwager Dirck van Steenre het goed in den Emmer in het kerspel Brummen, vrij gekomen door den dood van Willem Spaen.
Gegeven int jaer onses Heeren duisent vierhondert ende eene desVrydaghs na onse Vrouwen dach nativitatis.
Afschrift (Inv. no. 10).
12. 1404 October 10
Hendrik Spaen doet rekening en verantwoording wegens zijne ontvangsten en uitgaven als houtvester gedurende de laatste drie jaren.
Die beati Victoris 1401.
Afschrift (Inv. no. 11).
13. 1438 Januari 8
Adolf hertog van Kleef enz., bekent aan Gerrit Spaen duizend gulden schuldig te zijn wegens geleende gelden en benoemt hem tot ambtman te Cranenburg.
Gegeven in den jare onses Heren duysent vierhondert acht ind dartich op den Guedensdach na den heiligen dartiendaige.
Afschrift (Inv. no. 11).
14. 1448 Februari 8
Adolf hertog van Kleef enz., zendt aan zijne ambtlieden en rechters (waaronder Gerrit Spaen) eene cedula.
Gegeven op Vrydagh na Sonnendagh Esto mihi anno Domini XLVIII.
Afschrift (Inv. no. 11).
15. 1457 October 25
Johan hertog van Kleef enz., deelt aan zijne houtvesters mede, dat hij Hendrik Spaen benoemd heeft tot woudgraaf over het Kleefsche woud.
Gegeven in den jare onses Heren MCCCC LVII des Dinsdaiges op Synt Crispijns en Chrispiaens daghe.
Afschrift (Inv. no. 11).
16. 1520 Juni 11 of Augustus 24
Rechter en schepenen van Cranenburg getuigen, dat op last van den rentmeester van het klooster van Bedbur eene bouwhoeve in Cranenburgerbroek geveild is en deze gekocht is door Gerrit Spaen.
In den jair ons Heren duysent vijffhondert twyntich op Sancta Bar ... 1) Niet ingevuld.\$
Apostels.
Afschrift (Inv. no. 13).
17. 1523 November 3
Stine weduwe van Johan Spaen, verklaart, dat zij het verdrag door haar man met den hertog van Kleef gemaakt, als zoen wegens eene door hem bij ongeluk begane breuk, zal nakomen en derhalve afziet

van alle vorderingen op genoemden hertog.
Gegeven op St. Hubertsdach 1523.
Afschrift (Inv. no. 12).

18. 1523 November 3
"Johan hertog van Kleef enz., oorkondt dat Stine weduwe van Johan Spaen, het verdrag, door dezen met hem gemaakt, nagekomen is; hij schenkt haar gedurende haar leven eene jaarrente van 10 oude schilden en belooft, dat hij haar oudsten zoon Gerrit zal beleenen met Cruisfoort, het goed te Keppel en het goed, dat hem aangekomen is van Dirk van den Steen."
St. Huberts dach 1523.
Afschrift (Inv. no. 12).
19. 1523 November 3
Johan hertog van Kleef enz., geeft last, dat aan Stine weduwe van Johan Spaen, nog voor een jaar 18 malder rogge uit het goed Cruisfoort gegeven wordt.
St. Hubertsdach 1523.
Afschrift (Inv. no. 12).
20. 1523 November 3
Johan hertog van Kleef enz., geeft last aan zijn rechter te Cranenburg om ten behoeve van Stine weduwe van Johan Spaen, 2 morgen bosch te doen uitmeten.
St. Huberts dach 1523.
Afschrift (Inv. no. 12).
21. 1539 December 26
Willem hertog van Kleef enz., roept Willem, Gerrit en Otto Spaen, broeders, op om sich in geval van nood in volle wapenrusting te vervoegen tot den erfmaarschalk Elbert van Pallant en andere aanvoerders.
Gegeven den 26ste dach Decembri anno 1539.
Afschrift (Inv. no. 15).
22. 1542 April 16
Willem hertog van Kleef enz., beleent Gerhardt Spaen met den hof te Cruyswijck in het ambt van Cranenburg.
In dem jaren unsers Herrn duisent vijffhundert twei und viertigh am sestien daghe Aprillis.
Afschrift (Inv. no. 14).
23. 1545 April 11
Willem hertog van Kleef enz., beleent Gerhard van Elderen, vader van de weduwe van Gerrit Spaen, ten behoeve van de kinderen van laatstgenoemde met den hof Cruiswijk.
Gegeven te Kleef in den jaren duisent vijfhundert vijf und viertich am alften dage des maent Aprillis.
Afschrift (Inv. no. 26).
24. 1545 November 20
Schepenen van Xanten, kanunnik en vicaris der kerken van Xanten en leenmannen oorkonden, dat Adolf, Johanna en Hermanna Spaen aan hun broeder Otto overgedragen hebben alle goederen, die door hun broeder Willem nagelaten zijn.
Gegeven 1545 den 20 dach der maend November.
Afschrift (Inv. no. 23).
25. 1551 October 15
Sebastiaan van Huysen en Oth Spaen oorkonden, dat zij met goedvinden van Christina weduwe van Johan Spaen, eene scheiding gemaakt hebben van de gemeenschappelijke hoeven en landerijen onder Zanten tusschen Sebastiaan van Huysen en Christina Spaen voornoemd.
In den jair 1551 den 15 des maends Octobris.
Afschrift (Inv. no. 16).
26. 1554 Maart 8
Otto Spaen beleent als echtgenoot van Anna van Bingerden, Gijsbert van Ulft genaamd Maetelank

met de helft van een stuk land geheeten Munstelermaat in het kerspel van Angerlo, leenroerig aan den huise Bingerden.

Op Donderdag post Laetare anno 1554.

Afschrift (Inv. no. 21).

27. 1555 Mei 25
Willem hertog van Kleef enz., oorkondt, dat Otto Spaen de jaarlijksche rente van 18 malder 1 schepel rogge, Cranenburgsche maat, staande op het leen Cruiswijk, afgekocht en daarvoor beloofd heeft jaarlijks te leveren 16 malder 1 schepel, Kleefsche maat, uit het leen Verkelle en het land in het Udemer veld.

In den jaar unseres Herrn duysent vijffhundert vijff ind vijftich den vijffentwyntichsten dach des maents May.

Afschrift (Inv. no. 17).

28. 1557 Maart 25
Schepenen van Zanten enz. oorkonden, dat Sophia Spaen, zuster in het convent van den derden regel van St. Franciscus binnen Sonsbeek, voor zekere som gelds haar aandeel in de nalatenschap harer ouders aan haar broeder Otto verkocht heeft.

In t jaar 1557 up Vrydach post annunciationis Mariae.

Afschrift (Inv. no. 25).

29. 1558 Januari 29
Mannen van leen en schepenen van Zanten oorkonden dat Otto Spaen ter eenre, en Lucia van Elderen, weduwe van Gerrit Spaen, met haar kinderen Johan en Berndt ter andere zijde, de goederen gedeeld hebben, hun nagelaten door hunne moeder en grootmoeder Christina weduwe van Johan Spaen.

Gegeven 1551 den 29 Januarii.

Afschrift (Inv. no. 18).

30. 1559 Maart 8
Schepenen van Keppel oorkonden, dat Johanna Spaen verklaard heeft voldaan te zijn van al hetgeen zij te vorderen had van haar broeder Otto Spaen volgens eene met hem gesloten overeenkomst betreffende de verdeeling der nagelaten goederen van hunne ouders Johan Spaen en Christina Angenendt en hunne broeders Willem en Adolf.

1559 op Donresdach den 8 Martii.

Afschrift (Inv. no. 19).

31. 1559 April 5
Deken en kapittel van het convent van Bedbur geven aan Johan ten Haeff en zijne vrouw Johanna Spaen een huis en hofstede in het kerspel Wynen in erfpacht voor 2 schepel rogge en twee hoenders.

Gegeven in dat jair unsers Heren durent vijffhondert negen ind vijftich opten vijfften dach des maints Aprillis.

Afschrift (Inv. no. 24).

32. 1565 Mei 12
Gerberich van Heeckeren uit naam van haren echtgenoot Johan Spaen en Bernt Spaen verzoeken aan Willem hertog van Kleef enz., uitstel van de beleening met het goed Cruiswijk, uit overweging dat zij na den dood hunner moeder nog vele schulden te betalen hebben, en aan den hof te Cruiswijk vele herstellingen noodig zijn en de opbrengst van het goed gering is.

Cleve 12 May 1565.

Afschrift (Inv. no. 27).

33. 1568 Augustus 9
De Kleefsche raden melden aan den hertog van Kleef, dat een luitenant met eenige ruiters en voetknechten uit s Heerenberg nabij Enmerik een aanval heeft gedaan op Otto Spaen en eenige soldaten uit de stad, meenende, dat het vijanden waren, welke gevolgen dit misverstand heeft gehad en welke maatregelen zij genomen hebben, om verdere oneenigheden te voorkomen.

Extract uit een brief van 9 Augustus 1568.

Afschrift (Inv. no. 20).

34. 1570 Maart 14

Willem hertog van Kleef enz., beleent Berndt Spaen met het goed Cruiswijk, zooals diens vader Gerhard Spaen en daarna Gerrit van Elderen, ten behoeve van de minderjarige kinderen van Gerhard Spaen, daarmede vroeger beleend waren.

Int jaer unses Heren duisent vijffhondert und seventich, op Dynsdach den vierthienden des maents Martii.

Afschrift (Inv. no. 29).

35. 1576 April 9

Floris Spaen, zoon van Otto Spaen en Anna van Bingerden, en Elberta Spee, dochter van Rutger Spee en wijlen Anna von Huysen, stellen huwelijksvoorwaarden ten overstaan van eenige hunner bloedverwanten.

Gegeben 1576 des 9 dach der monat April.

Afschrift (Inv. no. 34).

36. 1576 Juni 22

Willem, hertog van Kleef enz., gelast Berndt Spaen, om op 2 Augustus d.a.v. te Kleef te verschijnen en daar de 100 overlandsche Rijnsche guldens terug te ontvangen, waarvoor een erfcijs van 6 malder rogge op den hof van Cruiswijk tijdelijk afgekocht was, met verderen last om voortaan dien cijs weer geregeld te voldoen.

Gegeven den 22 Juni anno 1576.

Afschrift (Inv. no. 30).

37. 1578 September 2

Anna van Bingerden, echtgenoot van Otto Spaen, beleent Arent van Cleve met de hofstede Holenese, een half malder koren en drie roeden land, leenroerig aan den huizen Bingerden, na opdracht door Dirk van Beynhum.

Op Dinsdach den tweeden September anno 1578.

Afschrift (Inv. no. 21).

38. 1586 Juli 19

Willem hertog van Kleef enz., roept Otto Spaen op, om zich in plaats van op Maandag 28 Juli op Maandag 4 Augustus te Dinslacken te vervoegen, om daar met de andere afgevaardigden van de ridderschap en steden van de landen van Kleef en Mark over de belangen van het land te beraadslagen.

Datum 19 Julii anno ut supra.

Afschrift (Inv. no. 22).

39. 1587 Januari 14

Willem hertog van Kleef enz., roept Floris Spaen op, om op 11 Februari d.a.v. de Duisberg te verschijnen om met de afgevaardigden van de ridderschap en steden van de landen van Kleef en Mark de belangen van het land te bespreken.

Gegeven den 14 Januarii 1587.

Afschrift (Inv. no. 85).

40. 1595 November 29

Floris Spaen nagelaten zoon van Otto Spaen, en zijn neef Bernt Spaen sluiten eene overeenkomst tot afdoening van de tusschen hen ontstane geschillen over de boedelscheiding en het contract, indertijd gemaakt tusschen Otto Spaen van Holthuysen en Lucia van Elderen, weduwe van Gerrit Spaen.

1595 den 29 November.

Afschrift (Inv. no. 33).

41. 1599 Mei 12

De Staten-Generaal der Vereenigde Nederlanden ordonneeren den ontvanger-generaal om aan Emerentiana en Maria Spaen, dochters van den overleden hopman Bernard Spaen en Catharina de Rode van Heeckeren, een jaarlijksch pensioen te betalen van 150 ponden, ingaande 15 Juni 1599.

Gegeven den twaelfden May anno 15c negen en negentich.

Afschrift (Inv. no. 37).